

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb. 54. számú hír / tudományos tanácskozás az ipari állóeszközök fokozottabb kihasználásáról / első bekezdésének hatodik sorában mekis józsef a munkaügyi miniszter első helyetteseként szerepel. helyesen:

munkaügyi miniszterhelyettes

--

- v é g e -

21.10 rj

- 40 -

ME

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 6-7. Telefon: 159-400, 369-000
A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1963. november 13.

bb 1. hírek a főváros életéből

i hi/lk/m/zs

1963. november 13.

rákoskeresztúron és környékén több új vendéglátóipari egység megnyitását tervezik. rákoscsabán a Lemberg utcában és a Zrínyi utcában kisvendéglőt, a Micsurin ut és az Ananász utca sarkán cukrászdát, a Kossuth utcában eszpresszót létesítenek. a távolabbi programban a többi között két nagyobb étterem berendezése is szerepel.

x x x

a 3. kerületi folyondár utcában - a bányászati kutató intézet székháza mellett - korszerű üzletház épül, több százezer forint költséggel. az új létesítményt előreláthatólag az év végéig átadják.

x x x

pestlőrincen új gyógypedagógiai iskola építését tervezik. a fővárosi tanács és a művelődésügyi minisztérium két-két millió forintot biztosít az építkezésre, amelyet a jövő évben kezdenek meg.

x x x

a 11. kerületi tanács a jövő évi községfejlesztési alappól mintegy 800.000 forintot irányzott elő művelődési célokra. kelenföldgyben új művelődési termet rendeznek be, s nagyobb összegeket fordítanak a kerületi Szabó Ervin könyvtár és a tanácsai szakszerkezeti könyvtár fejlesztésére.

x x x

/folyt.köv./

- 1 -

ME

bb 1. /hírek a ... 1. folyt./ m

a 9. kerületi tanács az idei oktatási évben mintegy 800.000 forint értékben vásárol szemléltető eszközöket, butorokat és más berendezési tárgyakat az óvodák, általános iskolák és napközi otthonok számára. az iskolai könyvtárak állományát mintegy háromezer kötettel gyarapítják.

x x x

a 4. kerületi népfront bizottság megszervezte a népi ülnökök akadémiaját. a ságvári művelődési házban rendezett előadásokat több mint kétszázan hallgatják.

x x x

takarékossági vándorkiállítás nyílik november 26-án a hazafias népfront pestlőrinci helyiségében. /18. ker. vöröshadsereg-utja 177./ a december 2-ig nyitva tartó kiállításon érdekes dokumentumokat láthat a közönség a takarékoság történetéről.
/mti/

bb 2. török erzsébet dalestje

i ol/tr/m/fm

1963. november 12.

november 16-án az országos filharmónia kamaratermében rendezik meg török erzsébet dalestjét. közreműködik balásfay attila zongoraművész. a műsorban vivaldi-, scarlatti, chopin-, brahms-, bartók- és kodály-művek szerepelnek, zongorán kísér arató pál.
/mti/

bb 4. „élő fogasok,, a mecseki erdőben

vid/j/m/ká

1963. november 13.

a zengő lábánál levő farkasárókban, a mecsek egyik legvadregényesebb részén 103 öreg tölgy- és cserfa áll, 103 óriási „élő fogas,, negyven esztendővel ezelőtt, amikor kivágták itt az erdőt, meghagyták ezeket a fákat: a legszebbeket és a legnagyobbakat. a 40-50 méter távolságban meghagyott fákon hamarosan furcsa változások történtek. mivel - szaknyelven - „szabadállást,, kaptak, a napfény nemcsak a fák koronáját érte, hanem az oldalukat is, és ennek hatására feléledtek a törzsön levő ugynevezett alvó rügyek. a 24-25 méteres fák törzsén, körben hatalmas oldalágak nőttek ki. eközben az addig magányosan álló fák körül új erdő keletkezett. a gyorsan növekvő fiatal fák lombja ismét árnyékba borította az öreg tölgyek és cserfák oldalsó ágait, mire azok elhaltak, és a levelek lehullottak róluk. most úgy állnak ott, mint megannyi „élő ruhafogas,, amelyeknek a „fogai,, öt-hatméteres, csontkemény, kéreg nélküli ágak.

/folyt.köv./

2-

bb 4. „élő fogasok,,...1.folyt./ n

a zengő környékének ez a különös nevezetessége most már csak rövid ideig látható. az erdei munkások napok óta motoros fűrészekkel vágják, darabolják az öreg fákat. erdőegészségügyi szempontból ugyanis szükségessé vált a 160-170 éves tölgyek és cserfák eltávolítása./mti/

..-

bb 6. megkezdődött az óbuda telefonközpont szerelése - a jövő év végére 8 000 állomást üzembehelyeznek

i kf/kf vm ki

1963. november 13.

a posta a budai kerületek telefonhiányának enyhítésére óbudán nagy telefonközpontot alakít ki. a központ az árpád-híd budai hídfőjénél levő postaépületben kap helyet. az épületet eredetileg is telefonközpont céljára emelték a 40-es években, vasbeton szerkezete azonban nemhogy a nehéz gépek, hanem jóformán saját súlyát sem bírja megtartani. ezért a posta szinte építési bravurral, bontás nélkül oldotta meg az épület megerősítését. a munkálatok már októberben elkészültek, a központot szerelő beloiannisz hradástechnikai gyár szakemberei azonban csak a napokban foglalták el a géptermet. az elmaradás oka: anyaghiány, ami egyéb feladataik teljesítését is gátolta.

a központ szerelése most a gépek állványainak felállításával megkezdődött. a bhg vezetői ismerve a fővárosi telefonhálózat fejlesztésének fontosságát, pontos ütemtervet készítettek, amelynek alapján a gépeket úgy szállítják, ahogyan a szerelők haladnak előre. a bhg szakemberei ígéretet tettek arra, hogy az egyhónapos késés ellenére az eredeti határidőre, 1964. december 31-re üzembehelyezik az óbuda központ első 8 000 állomását./mti/

..-

bb 7. a budapesti madrigál kórus hangversenye

i ol/tr vm fm

1963. november 13.

a budapesti madrigál kórus november 15-én az országos filharmónia kamaratermében hangversenyt ad. a több külföldi versenyen nagy sikerrel szerepelt együttest szekeres ferenc karnagy vezényli. közreműködik gábor artemis/ ének/ kovács imre/ fuvola/ cigány györgy / zongora/ és gombos katalin. az est műsorán többek között o.vecchi, vivaldi, monteverdi, gesualdo, kodály, farkas, lajtha, bárdos művei szerepelnek./mti/

..-

-3-

ME

bb 3 megkezdtek a nagy Lajos király útja bosnyák tér - Erzsébet királyné ut közötti szakaszán a villamospálya építését - megjavul a Lágymányosi új lakótelep közlekedése

i nbj/lk vm

1963. november 13.

a fővárosi tanács közlekedési igazgatósága több gyors intézkedéssel is igyekszik javítani a forgalmat. az egyik ilyen megoldás a villamosjárat végállomásának áthelyezése. a 4/a jelzésű villamosok jelenleg a petőfi-híd budai hídfőjénél fordulnak vissza a körútra. a Lágymányosi lakótelepre igyekvők tehát kénytelenek a viszonylag ritkábban közlekedő 4-es járatot használni. a fővárosi tanács közlekedési igazgatósága úgy oldja meg ezt a problémát, hogy a 4/a villamos végállomását a petőfi-híd budai hídfőjétől a Schönherz Zoltán utca-Fehérvári ut torkolatához helyezi át. az új végállomás építését még ebben a hónapban megkezdik és ez év végére - jövő év elejére fejezik be. ezzel jelentősen jobb közlekedéshez jutnak a Lágymányosi lakótelep lakói.

ugyancsak fontos pályaépítés kezdődött a nagy Lajos király útján. megépítik a bosnyák tér - Erzsébet királyné utja között az új villamosvonalat. a munkálatok ugyancsak ez év végén - jövő év elején fejeződnek be. ezzel gyakorlatilag megoldják a külső villamos körgyűrű kialakítását, amelyen újpesttől csepelig juthat el az utas, a belső városnegyedek forgalmi gócpontjainak kikerülésével. pest külső negyedei között is sikerül megteremteni ezzel a villamosösszeköttetést.

a közlekedés vezetői igyekeznek előbbre jutni az egyenletes közlekedés megteremtésében is, ezért kísérletként a határ uton a 30-as, a 31-es és a 13-as járatok irányítására diszpécserberendezést szerkesztenek. a villamosvezetők a vonal egyik pontján automata fényjelző berendezéssel, tájékoztatást, kapnak arról, hogy tartják-e az előírt sebességet, vagy késnek, illetve a megengedettnél gyorsabban haladnak. utjuk további részén ehhez tartják magukat s így a megadott időpontban érik el a végállomást. ha a kísérletek beválnak, jövőre a Mórtyusz Zsigmond körtéren helyeznek el automata diszpécser-berendezést a Fehérvári uti járatok irányítására. /mti/

bb 5. händel: izrael egyiptomban című műve az állami hangversenyzenekar november 16-1 műsorán

i ol/tr vm fm

1963. november 13.

november 16-án a magyar állami hangversenyzenekar koncertet ad a zeneakadémián. vezényel Forrai Miklós, közreműködik Gyurkovics Mária, Réti József, Sándor Judit, Barlai Zsuzsa, Antalffy Albert, Várnelyi Endre, Margittay Sándor és a budapesti kórus. az est műsorán händel: izrael egyiptomban című műve szerepel. /mti/

-4-

bb 8. teljes üzemen a bács megyei szeszfőzdek

vid j vm ká

1963. november 13.

az ideai gazdag gyümölcsstermésből bőségesen jutott szeszipari feldolgozásra is. bács megyében a földművelésszövetkezetek szeszfőzdéi éjjel- nappal üzemelnek. a korszerűsített, új főzdeberendezéssel ellátott szeszfőzdekben kitűnő minőségű pálinka készült. a márkás kecskeméti barackot kimagozva s osztályozva készítették elő a lepárláshoz, így illatban és zamatban elsőosztályú pálinkát nyernek. a szeszfőzdek a téli hónapokban is teljes kapacitással működnek, hiszen egyebek között a tavalyinál háromszor több, összesen mintegy 1000 vagon törköly is kifőzésre vár. az ideai termésből másfélmillió liter gyümölcspálinkát párolnak. /mti/

- . -

-5-

Ne

Ne

bb 9. fennállásának negyedszázados jubileumát ünnepli az országos onkológiai intézet

1 ms/tm-lm zs

1963. november 13.

a magyar rákellenes küzdelem központi intézménye, az országos onkológiai intézet ezen a héten a hatodik magyar onkológus nagygyűléssel ünnepli fennállásának 25. évfordulóját. az intézet munkájáról, eredményeiről dr. vikol jános igazgató főorvos és dr. nagy andor főorvos ismertették néhány érdekes adatot az mti munkatársával.

elmondták, hogy negyed-századdal ezelőtt az eötvös loránd rádium és röntgen-intézet létrehozásával született meg hazánkban a daganatos betegségek korszerű kezelésének alapja. ebből az intézetből fejlődött ki a mai országos onkológiai intézet, a rákellenes küzdelem vezető szerve. 1952-ben megkezdte működését az onkológiai hálózat, s jelenleg az országban már 41 onkológiai gondozó és tíz cytológiai állomás működik.

- a hálózat kiépítésével lehetővé vált a veszélyeztetett korban levő nőlakosság mind nagyobb arányú szűrése - folytatták. - 1962-ben például félmillió, harminc éven felüli nő vett részt onkológiai szűrővizsgálaton, s bár ez a veszélyeztetett női lakosságnak csak mintegy 20 százaléka, máris szembeötlőek a betegség korai felismerésének és korszerű komplex - sebészeti, sugár- és gyógyszeres - kezelésének eredményei. országos átlagban ezer 35 éven felüli nő közül négy szenved daganatos megbetegedésben, főleg emlő- és méhnyak-rákban. tapasztalataink szerint ha a méhnyakrákos beteg az első stádiumban fordul orvoshoz, betegsége csaknem olyan biztonsággal gyógyítható, mint mondjuk a vakbélgyulladás. az országos onkológiai intézet nőgyógyászati osztályán például 300-nál több ilyen beteget kezeltek; két haláleset fordult elő, az egyiket azonban nem a rák okozta. az összes többi beteg visszaesés nélkül, teljesen meggyógyult. hasonlóképpen nagyon eredményes a kezelés az ugyancsak gyógyíthatónak minősített második stádiumban is. legkevesebb a remény a harmadik és a negyedik stádiumban, amikor az áttételek is fellépnek. csaknem azonosak a tapasztalatok az emlőrákok esetében is.

- a bőrrákról elmondhatjuk, hogy ma már alig okoz halált. kivétel azonban a rendkívül rosszindulatu festékes daganat, amelyet éppen ezért igyekszünk a lehető legkorábban elektromos késsel eltávolítani. sajnos a közönség nem ismeri e szépséghibának tekintett daganatok veszélyességét. ha ismerné, nemigen fordulhatna elő, hogy kozmetikusok próbálják e daganatokat eltávolítani, ami nem ritkán a betegség gyors „fellobanásával” jár.

/folyt.köv./
8.30/a

- 6 -

bb 9. /fennállásának...1.folyt./-lm

- a halálozási statisztikában közismerten szomorú szerepet játszanak a gyomor- és bél-, valamint a tüdő-daganatok. a korai felismerés és kezelés ugyan itt is feljogosít a siker reményére, a baj azonban főként abból származik, hogy szűrővizsgálatok, illetve a kellően kifejlett diagnosztika hiányában nagyon gyakori az elhanyagolódás, a késői kezelés. ezeknél a megbetegedéseknél tehát fokozottan áll az az orvosi arany szabály, hogy tétélezzük fel mindig a legrosszabbat, és elhanyagolhatónak tűnő panaszok - bizonytalan gyomorfájdalmak, rossz étvágy, székletzavarok, stb - esetén is forduljunk orvoshoz.

- érdemes megjegyezni, hogy a szűrővizsgálatokon részvevők több mint fele rendszeresen, évről-évre felkeresi a szűrő-állomásokat. ennek előnyét nem is kell hangsúlyozni. bátran állíthatjuk, hogy az évenként megismételt szűrővizsgálat kizárja annak lehetőségét, hogy valaki elhanyagolt betegséggel kerüljön a szakorvoshoz. ha pedig korai stádiumban fedezzük fel a daganatos betegséget, az orvosi beavatkozás szinte száz százalékos biztonsággal visszaadja a beteg egészségét. a szűrővizsgálatokon egyébként nemcsak a már megkezdődött, korai stádiumban levő rákos folyamatokra derül fény, hanem az olyan nőgyógyászati megbetegedésekre is, amelyek idővel rákra vezethetnének. a tapasztalatok szerint a nőknek több mint 10 százaléknál állapítanak meg ilyen megbetegedéseket. ezek legnagyobb részét önmaguktól gyógyulnak, a többi esetben pedig orvosi beavatkozással teljes biztonsággal előzik meg a rák kialakulását - mondták.

az egészségügy vezetői a továbbiakban is számottevő segítséget nyújtanak az intézet munkájának eredményesebbé tételéhez, a rákellenes küzdelem hatékonyságának növeléséhez. a második öt éves terv végére például budapesten kívül sugárterápiás decenterumokat hoznak létre a vidéki egyetemeken és egyéb vidéki városokban is. ezeket korszerű sugárterápiás gépparkkal, kobalt-ágyuval és izotop-laboratóriumokkal szerelik fel./mti/

--

8.40/a

- 7 -

bb 10. „mindentudó”, idegenvezetőket képeznek ki szegeden

i vid/tm szb fm

1963. november 13.

az ünnepi játékok felújítása óta eltelt öt évben több mint 100 000 házaí és külföldi vendéget fogadtak a szegedi idegenforgalmi hivatal „kalauzai”, jelenlegi létszámuk 73, s közülük negyvenen beszélnek idegen nyelvet. munkájuk természetesen a szabadtéri játékok idején a legtöbb, mivel közülük többen csak alkalmilag vállalták ezt a feladatot, most állandó idegenvezető-gárda kiképzését határozta el a hivatal. tanfolyamot szervezett, amelyen a hagyományos ismereteken kívül sok más tudnivalót is elsajátítanak a hallgatók. a tanfolyam elvégzése után az érdeklődőket például tájékoztatni tudják majd arról is, hányan tanulnak a szegedi egyetemeken, főiskolán, hányan vesznek részt a felnőtt-oktatásban, s mennyi a különböző foglalkozási ágakban dolgozók átlagkeresete. a „mindentudó”, idegenvezetők ismeretlik a város nagy szülőtteinek életét és munkásságát, továbbá szeged iparának fejlődését, új létesítményeit is. /mti/

..-

bb 11. gazdag eredményeket hoztak az ideai régészeti ásatások borsodban

vid fm/tné szb fm

1963. november 13.

a miskolci herman ottó muzeum régészei az idén hat nagyszabású ásatást végeztek. jelentős volt többek között boldogkővár feltárása, amelynek során számos értékes leletet gyűjtöttek össze, és feltárták a vár őrlőmalmát is. a szomszédos tekeresvölgyben hatezer éves település nyomai kerültek felszínre. megtalálták az egykori kunyhók falmaradványait, egy edényben pedig többszáz csiszolt kőpengét.

kistokaj községben szarmata lakótelep nyomaira bukkantak. rendkívül érdekes a center község mellett feltárt lelet: primitíven megformált, emberi alakot ábrázoló halotti urna. ilyen formájú temetkezési edény eddig csak a trójai ásatásokból került elő. a feltevések szerint kiszásiából idetelepült népcsoport temetkezési helyét találták meg. ezen a területen jövőre nagyszabású ásatást kezdenek.

a heves megyei szajla község határában 95 sírból álló vaskori urnatemetőt ástak ki, amelynek érdekessége, hogy a sírokat természetkövekből rakott valóságos „takaróval”, fedték el. /mti/

..-

8.45/a

- 8 -

me

bb 15. segítség a falusi családiház építőknek - építőanyag-megállapodás köthető a földművesszövetkezeti telepekkel

i kz/lm ká

1963. november 13.

szerte az országban változatlanul nagy az érdeklődés a családiház építési lehetőségek iránt. az építőknek azonban a tapasztalat szerint sok gondot - és bosszúságot is okoz az építőanyag hosszú utánjárást igénylő beszerzése. az e téren mutatkozó nehézségek elsősorban is abból az ellentétből adódnak, hogy az építőanyagipar egész éven át folyamatosan termel, az építők viszont időszakosan - elsősorban nyáron - jelentkeznek igényeikkel. egyrészt a tervszerűség érdekében, másrészt a sok gondot és bosszúságot okozó utánjárás megszüntetésére az építkezni szándékozók a jövőben megállapodást köthetnek az építkezéshez szükséges anyagok biztosítására a földművesszövetkezeti építőanyag telepekkel. a megállapodásban pontosan rögzítik, hogy milyen építő anyagot, milyen mennyiségben és mikor kell a földművesszövetkezeti telepnek átadnia, illetve az építőknek átvennie. egyes - vagon-tételt elérő - építőanyagokat /tégla, kő, kavics/ az építő kívánságára és nevére az általa megjelölt vasutállomásra is leszállít a telep. ezzel az építő jelentős összegű fuvar-költséget takaríthat meg.

az építő a megállapodásban arra vállal kötelezettséget, hogy az építő-anyagot a kiszolgáltató földművesszövetkezeti telep értesítését követő 5 napon belül - a megállapodásban kikötött határidőre - átveszi. az ellenérték kiegyenlítése otp hitellel, vagy készpénzzel történhet az érvényben levő fogyasztói árakon.

a megállapodások kötését december elejével az egész országban megkezdik. /mti/

..-

bb 16. vizesés szabolcsban

vid j-lm ká

1963. november 13.

kevesen tudják az országban, hogy szabolcs-szatmár megyében is van vizesés: ilyenkor, alacsony vízálláskor a tur vize 5 méter magasból zuhan a tiszába. a vizesés lényegében egy mesterséges torkolatu bukógát, amelyet 1929-ben adtak át rendeltetésének. a körülbelül 25 méter széles és 5 méter magas vizesés szép látványt nyújt. /mti/

..-

8.55/a

- 9 -

me

bb 12. Lágymányoson építik fel az új fővárosi kenyérgyárat

1 tó/lk szb ki

1963. november 13.

az országgyűlés legutóbbi ülészakán, interpellációra válaszolva, Kovács Imre élelmezésügyi miniszter közölte, hogy a Lágymányosi kenyérelállításának javításában és a technikailag elmaradt fővárosi sütőipar korszerűsítésében jelentős lépést jelent majd az új kenyérgyár. ezzel kapcsolatban az élelmezésügyi minisztérium sütőipari igazgatóságán elmondották, hogy az új kenyérgyárat Lágymányoson, a nándorfejérvári úton építik fel. a kenyérgyárban naponta két műszakban, 45 tonna, főleg egykilós kenyeret sütnek majd. a létesítmény mintegy 30 millió forintba kerül a műszaki tervek készítése még az idén befejeződik, jövőre megkezdődik az építkezés, s a terv szerint 1965 végére be is fejeződik. az új kenyérgyárban a tésztafeldolgozás teljesen gépesített, a sütés pedig automatikus lesz. a gyárat úgy építik, hogy később péksütemény üzemet is kapcsolhassanak hozzá. /mti/

--

bb 13. új kőtoronyok a felszabadulás téren

1 sb/tm szb ki

1963. november 13.

a kőfaragó és épületszobrászipari vállalat dolgozói befejezték a felszabadulás tér 1. számú lakóház kőhomlokzatának helyreállítását. a csaknem 100 éves háztömböt sok helyen érte sérülés a háborúban, de a homlokzaton még a karcolás nélkül maradt díszek is annyira „megöregedtek”, hogy egyes köveket már kézzel lehetett morzsolni, mint a gyenge vakolatot. csupán a párkányoktól védett, dísz nélküli kőfalak maradtak épségben. így a homlokzatnak több mint a felét ki kellett cserélni. a tél két hónappal késleltette a helyreállítást, de a vállalat dolgozói ötletes megoldásokkal már pótolták az elmaradást. többek között - újítás alapján - faragott kőbetétek helyett műkövel egészítették ki az egyszerűbb sérüléseket. mintegy 5000 sebet tüntettek el az új módszerrel. a régi módon ez a munka 4-5 hónappal tovább tartott volna.

a legnehezebb helyreállítási feladat volt az épület két díszes kőtoronyának rendbehozása. a kőelemek már annyira tönkrementek, hogy mindkét tornyot teljesen le kellett bontani és új anyagból ismét felépíteni. ezt a munkát újfajta emelőszerkezettel gyorsították meg. ennek segítségével csupán 1-1 hónapig tartott, amíg csaknem 400 tonna kőből újra összerakták a 13 méter magas toronyokat. helyreállították még a nagy épülettömb 50 kőerkélyét, párkányait és különböző szobrászati díszeit. most megkezdődött az állványok bontása és a napokban már sor kerül a 6.5 millió forint értékű kőfaragómunkák hivatalos műszaki átadására is. /mti/

--

9.55/a

- 10 -

MO

bb 14. a népi ellenőrzés megállapította: 1 610 kilométernyi utat tesz meg a kerékpár - még mielőtt elkészül

1 sl/tr szb ki

1963. november 13.

az üzemek vezetői gyakran panaszkodnak, hogy kevés a segédmunkás, nem kapnak elég munkaerőt az anyagok szállításához. vajon mennyiben indokoltak ezek a panaszok? - ezt a kérdést vizsgálta nemrég a 21. kerületi népi ellenőrzési bizottság.

a kerület nagyobb vállalatainál a bizottság tagjai azt tapasztalták, hogy elsősorban nem a munkaerőhiány, hanem a szervezetlenség okoz fennakadásokat a szállításban. a megmunkáló gépek és a szerelőrezszlegék a legtöbb helyen nem a gyártási műveletek sorrendjében, hanem egymástól távol, rendszertelen össze-visszaságban helyezkednek el. az alkatrészek így sokszor tízszer akkora utat tesznek meg, mint amekkorára szervezettség esetén valóban szükség lenne. a csepel vas- és fémművek kerékpárgyárában egy-egy alkatrésznek gyakran kétszer-háromszor is meg kell tennie ugyanazt az utat, amíg a szétszórta elhelyezett gépeken minden műveletet elvégeznek rajta. a kerékpárvázon például 36 technológiai műveletet kell végrehajtani, s ehhez többször körülr kell kerülnie a váznak szinte az egész gyáregységet. hasonló a helyzet a többi alkatrészei összesen 1 610 kilométer utat tesznek meg, tehát a budapest-párizs közötti távolságot.

a nem megfelelő szervezettség miatt a 21. kerület üzemében a dolgozóknak körülbelül 25 százaléka kénytelen részt venni az anyagszállításban, de még ez az óriási munkaerő is kevés. hozzávetőleges számítások szerint a kerületben évente több mint 200 millió forintba kerül az anyagmozgatás. ha ennek az összegnek csupán 10 százalékát takarítanák meg, az így felszabaduló pénzből igen rövid idő alatt gépesíthetnék a legnehezebb szállítási munkákat, s lényegesen csökkenne a munkaerőhiány.

a népi ellenőrzési bizottság vizsgálatai alapján az üzemekben tervet dolgoznak ki a gépek átcsoportosítására, a szállítási utvonalak csökkentésére. /mti/

--

bb 17. csapdazzák a foglyokat

10 j szb ká

1963. november 13.

a kunbajai állami gazdaságban létrehozták az ország első zárt fogolytenyésztését. ehhez a gazdaság több mint 60 000 holdas vadrezervátumában most fogják be a vadmadarakat, összesen mintegy háromszázat. ötven csapdát állítottak fel, s helyenként hálóval is kerítik a foglyokat. a mesterséges tenyésztés célja, hogy a természetes körülményeknél gyorsabban szaporítsák el a hasznos szántóföldi madarakat. /mti/

--

10.00/a

- 11 -

10 kb

MO

bb 18. kaliforniai lapok ferencsik jános vendégszerepléséről

i ol szb fm

1963. november 13.

ferencsik jános, az állami operaház főzeneigazgatója - aki az edinburghi játékokról egyenesen az egyesült államokba utazott - nagy sikerrel vendégszerepel kaliforniában. a budapestre érkezett kritikák rendkívüli sikersorozatról adnak számot. a herald examiner, a los angeles times, a san francisco news call bulletin. és a san francisco chronicle több számában a legnagyobb elismerést tolmácsoló kritikák méltatják a magyar karmester művészetét.

ferencsik jános rövidesen hazaérkezik. november 17-én délelőtt az erkel színházban a don juan előadását vezényli, 19-én pedig párizsba utazik az állami operaház balettegyüttesével, amely részt vesz majd az első nemzetközi táncfesztiválon. /mti/

--

bb 22. autójavitó kombinát épül kaposvárott

vid lk szb ki

1963. november 13.

kaposvárott, a volt vásártéren modern autójavitó kombinát építést kezdtek meg. a szervizállomás a megye legnagyobb és az ország egyik legkorszerűbb szerelőcsarnoka lesz. /mti/

--

bb 23. 1400 hektárral növekszik az északmagyarországi erdők területe

vid j szb ká

1963. november 13.

az északmagyarországi hegyvidéken megkezdődött az őszi erdő-
sítés. ennek során mintegy 1 400 hektárral növekszik az erdő-
gek területe. a keletbükkii állami erdőgazdaság az ültetéshez 14
millió facsemetét használ fel. legnagyobb mennyiségben tölgy-
csemetét telepítenek, elsősorban a csereháti, valamint a délbükkii
hegyoldalakra. a bükk-hegység őshonos fafajtáját, a bükköt első-
sorban a róla elnevezett hegyvidéken ültetik. a gyorsan növő nyár-
félések a tiszta, a bodrog és más árterületekre kerülnek, míg a
magas-bükkbe - nagymező, jávorkút környékére -, valamint az agg-
teleki és a bódvaszilasi karsztos vidékre fekete-, vörös-, luc-
és erdei fenyőt telepítenek. /mti/

--

10.07/a

- 12 -

10,45

Me

bb 19. filmre veszik a hajduság fejlődésének dokumentumait

vid fm/tné-lm fm

1963. november 13.

három éve működik debrecenben a hajdu-bihar megyei film-
studio, amely eddig 39 kisfilmet, főként híradókat készített.
ezeket rendszeresen vetítik a megye keskenyfilmes moziiban.
1964-ben további öt kisfilmet készítenek, amelyekkel az ismeret-
terjesztő és oktató munkát segítik. filmszalagon örököltik meg
hajdu-bihar megye és debrecen husz éves fejlődésének dokumentu-
mait, a hajduságban található műemlékeket, a falusi kórusok
történetét. /mti/

--

bb 20. másfél mázsa helyett 6 kiló - érdekes magyar találmány
a víz áramlásának mérésére

i sl/tr-lm vg

1963. november 13.

a vizierőművek, duzzasztógáták építését, a folyamszabályo-
zási munkákat minden esetben a víz áramlásának részletes vizsgálá-
lata előzi meg. a víz sebességének, irányváltozásának mérésére
eddig külföldi műszereket használtak, ezek azonban igen drágák,
nagyterjedelműek. a hagyományos vízáramlásmérőknek az is nagy
hibájuk, hogy a mágnesség-elve alapján működnek, s acélszerke-
zet, vagy vasbeton közelében tévesen mutatják a vízáramlás
irányát.

a vizgazdálkodási tudományos kutató intézet két munkatársa,
muszkalay lászló és kránitz lászló nemrég érdekes, új műszert
szabadalmaztatott, amely a hagyományos két-három méter hosszú és
másfél-kétmázsa súlyú berendezésekkel szemben alig 70 centi hosszú,
súlya pedig mindössze 6 kiló. a műszer a víz áramlásának irányát
nem iránytű közbeiktatásával, hanem az ellenállás törvényeit
felhasználva méri, s így a környező fémek nem befolyásolják a
mérés pontosságát. találmányukat nagy sikerrel próbálták ki a
tiszalöki erőműben, a balatonon a tihanyi öböl vízáramlásának
mérésére, továbbá a délpesti szennyvíz-tisztító telep szellőz-
tető berendezéseinek szabályozásánál. most tárgyalásokat kezdtek
a fővárosi finommechanikai vállalattal, amely meg akarja kezdeni
a műszer nagysorozatú gyártását. /mti/

--

10.10/a

- 13 -

Me

bb 21. ellenőrző-gárdát szervezett a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága a budapesti utcák tisztaságának felügyeletére - egyetlen hajnalon 400 házfelügyelőt „csengettek fel”, a járdák tisztítására

i hbj/tm szb ki

1963. november 13.

a fővárosi köztisztasági hivatal mindent megtesz, hogy a budapesti főutvonalak tiszták legyenek, az uttisztítók munkáját már seprőgépek, nagy hatásfoku mosógépek segítik és hamarosan újabb gépeket helyeznek üzembe. ennek ellenére még sok a kívánivaló, a járdákon még mindig sok a szemét, az uttest szélén pedig sok helyen ott található a tatarozások során keletkezett törmelék, a kereskedelem pedig gyakran az uttest mellett „tárolja”, a göngyöleget.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága most már határozottan változtatni akar ezen az állapoton. ellenőrző-gárdát szervezett. az ellenőrök tíz csoportban éjjel-nappal járják a budapesti utcákat és rendellenességek esetén azonnal intézkednek. ügyelnek arra, hogy a házfelügyelők megfelelően takarítsák a járdát, s ha kell, a házfelügyelőket figyelmeztetik kötelességeikre. hogy mennyi munkájuk akad, azt egyetlen példa is mutatja: az egyik hajnalon 400 házfelügyelőt „csengettek fel”, a járdák takarítására.

gondoskodnak arról is, hogy az intézmények és az üzemek is rendet tartsanak a „házuk táján”, takarítsák az üzemek előtti járdákat, s az utcára tekintő előteret ne szemétkerakodónak, vagy raktárnak tekintsék. legutóbb éppen legnagyobb áruházunk, a corvin vezetőinek figyelmét kellett felhívni arra, hogy a járdatarítás elhanyagolása miatt szinte szemétkerakodónak járni az arra haladók.

azzal is megbízták az ellenőröket, hogy ellenőrizzék a rendeltetésnek megfelelően használják-e a lakók az erkélyeket, amiről egyébként a házirend is intézkedik. felderítik azt is, hogy mely építőipari vállalatok szórják az annyiszor elhangzott figyelmeztetések ellenére is a törmeléket a járdára, illetve az uttestre, s most már a legszigorubb eljárást indítják meg a rendelkezések semmibevevői ellen. a szakemberek azt remélik, hogy az ellenőrök tevékenysége nyomán hamarosan lényegesen tisztábbak lesznek budapest utcái. /mti/

--

bb 26. 400 ágyas kórház építését kezdték meg siófokon

vid fm/tné szb la

1963. november 13.

a városiasodó, 100 éves délbalatoni „főváros”, siófok új egészségügyi létesítménnyel gazdagodik. az elmúlt napokban a községben megkezdték somogy legnagyobb, hatemeletes, 400 ágyas kórházának alapozását. építésére 75 millió forintot irányozták elő. a kórházat a tervek szerint 1966-ban adják át rendeltetésének. /mti/

--

n
10.20/a

- 14 -

bb 24. telnek az óriási „konzervdobozok”, - nylon burrok védi a termést

vid j-lm ká

1963. november 13.

komárom megye legnagyobb állami gazdaságában, a komáromi állami gazdaságban, ahol az idén több mint 3 000 holdon termeltek kukoricát, tavaly kísérletképpen 300 mázsa szemeskukoricát betonsilókban raktároztak el. az utolsó óriási „konzervdobozt”, június végén bontották fel. a laboratóriumi vizsgálatok azt bizonyították, hogy az így eltett kukorica tápértéke kiváló.

az idén a gazdaság valamennyi silógödörét szemeskukoricával töltik meg. a kombájnokból kikerülő, valamint a csőtörőgépek után lemorzsoltt kukoricát egyenesen a gödrökbe szállítják. a gödör alját és falát cementtel betonozták le, fenekére kátránypapír réteget tettek, s az egészet nylonlepedőkkel bélelték ki. így ömlesztették bele a kukoricát, majd tetejét ismét nylonburokkal, kátránypapírral, végül földréteggel takarták be. eddig 30 vagonnal raktároztak már el az óriási „konzervdobozokba”, s még 10 vagon kerül silókba. /mti/

--

bb 25. „várszínház”, gyulán

vid fm/tné-lm fm

1963. november 13.

miszlai istván, a békés megyei jókai színház fiatal rendezője nyári tanulmányutján ellátogatott a jugoszláviai dubrovnikba, s ott megtekintette a középkori várban megtartott színházi fesztivált. hazatérése után tanulmányozta a gyulai vár színházi adottságait, majd elkészítette s a városi tanácsnak benyújtotta a gyulai várszínház létesítésének tervezetét.

gyula vezetői most határozatot hoztak, amely szerint a várat - a műszaki szakemberek jelentése alapján - alkalmasnak tartják színházi előadások megtartására, s egyben megbízták a békés megyei tervező irodát a várszínház terveinek elkészítésével.

a „szinpad”, a várudvar előlő része lesz. díszlet-az erkély, az udvari kut, a bástya és a „romantikus”, lépcsők. a nézőtér emelkedő széksorait alumíniumcsővázra szerelik.

a tervek szerint a jövő nyáron két romantikus drámát és egy - a környezethez illő - operettet mutatnak be a gyulai várszínházban a békés megyei jókai színház művészei. /mti/

--

10.30/a

- 15 -

mo

mo

bb 27. új módszerrel gyorsabban „sül”, a pozdorja-butortlap
vid te szb szf 1963. november 13.

a butoriparban mindinkább tért hódít a korábban tüzelésre használt kenderpozdorjából készülő butortlap. a rostkikészítő vállalat öt üzemében az idén már 25 000 köbmétert gyártanak belőle.

a termelés további növelésére új üzemeket építenek, amelyek számára az eddiginél termelékenyebb új módszert kísérleteznek ki a vállalat szakemberei, a faipari kutató intézettel együtt. az új módszer lényege, hogy a mügyantás kötőanyaggal kevert pozdorjalapok préselésénél a sajtoló lapok üregeibe az eddigi száztiz celsius helyett 160-170 celsius fokos gőzt fuvatnak, ezáltal a pozdorja a masszában levő nedvesség hamarabb gőzzé válik, gyorsabban vezeti a hőt, s végeredményben a butortlap/korábbi husz perc helyett 12 perc alatt „kisül”,.

a dunaföldvári üzemben folytatott eredményes kísérletek alapján, az új eljárásnak megfelelően két új gyárreszleget rendeznek be: a komádi kendergyárban 18 milliós, a nagylaki kendergyár mellett pedig több mint százmillió forintos beruházással létesítettek új üzemszert. mindkettőben a nagy termelékenységi „gyorsítási” eljárást vezetik be. csak az utóbbi üzemben több pozdorja butortlapot gyártanak majd évente az új módszerrel, mint most az ország összes üzemében. /mti/

--

bb 28. veszprém megyébe költöztetik a főváros levegőjét szennyező ásványörlőket

vid te szb ki 1963. november 13.

a fővárosban működő két ásványörlő - a meder utcai és a jászberényi uti - tulságosan szennyezi a környék levegőjét. a budapestről „eltanácsolt”, üzemek költöztetését a gazdaságossági szempontok legmesszebbmenő figyelembevételével oldják meg. az új üzem helyét veszprém megye lakatlanabb vidékén, nemesgulács közelében jelölték ki, s itt már megkezdtek az építkezést. a költségek csökkentésére a tervezők olyan műszaki megoldást választottak, amely lehetővé teszi, hogy egy létesítmény láthassa el az elköltöztetésre kerülő két üzem munkáját. a szakemberek azt is szem előtt tartották, hogy közelben legyenek az alapanyagot szolgáltató bányák is. az örlőt egyenlő távolságra telepítik a cserszegtomaji és a hegyesdi bányától, ahonnan az okker festékalapanyagot, illetve a hegyi krétát szállítják majd. olcsóbbá teszi az üzem költöztetését az is, hogy a korábban leállított nemesgulácsi közüző iparvágányait hasznosíthatják. a mintaszerű üzemtelepítés mellett szól az is, hogy a környékből könnyen toborozhatnak megfelelő szakképzettségű dolgozókat, mert a régi nemesgulácsi kötő üzem munkásai már régóta keresnek, lehetőleg rokonszakmában munkaalkalmat.

a többmillió forintos költséggel emelt, hazai gépekkel felszerelt örlőmű jövőre megkezdí a termelést. /mti/

--

10.35/a

- 16 -

Me

bb 29. világszínvonalon termelő ampullázó automatagépeket gyártanak gyöngyösön

vid lk-lm ki

1963. november 13.

az egyesült izzó gyöngyösi félvezető- és gépgyárában megkezdtek ampullázó automatagépek gyártását. a különleges gépek, a legújabb konstrukciók alapján, az előzőleg budapesten gyártott nyolcfejes helyett már 16 fejes változatban készülnek. így teljesítőképességük is kétszerese a régebbieknek. az idén gyártott gépek termelékenysége már eléri a világszínvonalat.

világviszonylatban is nagy érdeklődést váltottak ki a magyar gyártmányú ampullázó gépek, amelyeknek 90 százalékát exportra készítik. a szovjetunióban a közelmúltban 50 ilyen gépet szállítottak és a napokban indítják utnak az első szállítmányt a kubai gyógyszeripar számára. /mti/

--

bb 30. mezőgazdasági mérnök ujtása: a reptáracsás műtrágyaszórógép

vid j-lm ká

1963. november 13.

kvadra gyula, a zala megyei andráshidai állami gazdaság gépesítési főmérnöke minden eddiginél nagyobb teljesítményű, kifogástalanul működő műtrágyaszórógépet szerkesztett. a gép az eddig alkalmazott legújabb műtrágyaszórók teljesítményét magasan tulszárnyalja, s ezzel jelentősen csökkenti a termelési költségeket. az ismert hasonló rendeltetésű gépek legnagyobb teljesítménye nem haladja meg az óránkénti két és fél holdat. a zalai mérnök ujtásával házilag előállított traktorvonatású gép egy óra alatt 8-9 holdra szórja ki a műtrágyát.

a reptáracsás rendszerrel működő gép az őszi vetés idején vizsgázott: napi átlagos teljesítménye jóval a 100 hold felett volt. a tervek szerint a megye valamennyi állami gazdaságában alkalmazni fogják a házilag előállítható, új típusú műtrágyaszórógépet. /mti/

--

10.40/a

- 17 -

Me

bb 27. új módszerrel gyorsabban „sül”, a pozdorja-butortlap
vid te szb szf 1963. november 13.

a butoriparban mindinkább tért hódít a korábban tüzelésre használt kenderpozdorjából készülő butortlap. a rostkikészítő vállalat öt üzemében az idén már 25 000 köbmétert gyártanak belőle.

a termelés további növelésére új üzemeket építenek, amelyek számára az eddiginél termelékenyebb új módszert kísérletznek ki a vállalat szakemberei, a faipari kutató intézettel együtt. az új módszer lényege, hogy a mügyantás kötőanyaggal kevert pozdorjapok préselésénél a sajtoló lapok üregeibe az eddigi száztíz celsius helyett 160-170 celsius fokos gőzt fuvatnak, ezáltal a pozdorja a masszában levő nedvesség hamarabb gőzzé válik, gyorsabban vezet a hőt, s végeredményben a butortlap/korábbi husz perc helyett 12 perc alatt „kisül”,.

a dunaföldvári üzemben folytatott eredményes kísérletek alapján, az új eljárásnak megfelelően két új gyárrészleget rendeznek be: a komádi kendergyárban 18 millió, a nagylaki kendergyárban pedig több mint százmillió forintos beruházással létesítik új üzemrészt. mindkettőben a nagy termelékenységi „gyorssütési” eljárást vezetik be, csak az utóbbi üzemben több pozdorja butortlapot gyártanak majd évente az új módszerrel, mint most az ország összes üzemében. /mti/

.-

bb 28. veszprém megyébe költöztetik a főváros levegőjét szennyező ásványörlőket

vid te szb ki 1963. november 13.

a fővárosban működő két ásványörlő - a meder utcai és a jászberényi uti - túlságosan szennyezi a környék levegőjét. a budapestről „eltanácsolt”, üzemek költöztetését a gazdaságossági szempontok legmesszebbmenő figyelembevételével oldják meg. az új üzem helyét veszprém megye lakatlanabb vidékén, nemesgulács közelében jelölték ki, s itt már megkezdtek az építkezést. a költségek csökkentésére a tervezők olyan műszaki megoldást választottak, amely lehetővé teszi, hogy egy létesítmény láthassa el az elköltöztetésre kerülő két üzem munkáját. a szakemberek azt is szem előtt tartották, hogy közelben legyenek az alapanyagot szolgáltató bányák is. az örlőt egyenlő távolságra telepítik a cserszegtomaji és a hegyesdi bányától, ahonnan az okker festékalapanyagot, illetve a hegyi krétát szállítják majd, olcsóbbá teszi az üzem költöztetését az is, hogy a korábban leállított nemesgulácsi közüző iparvágányait hasznosíthatják. a mintaszerű üzemtelepítés mellett szól az is, hogy a környékből könnyen toborzhatnak megfelelő szakképzettségű dolgozókat, mert a régi nemesgulácsi kötőrő üzem munkásai már régóta keresnek, lehetőleg rokonszakmában munkaalkalmat.

a többmillió forintos költséggel emelt, hazai gépekkel felszerelt örlőmű jövőre megkezdí a termelést. /mti/

.-

10.35/a

- 16 -

me

bb 29. világszínvonalon termelő ampullázó automatagépeket gyártanak gyöngyösön

vid lk-lm ki

1963. november 13.

az egyesült izzó gyöngyösi félvezető- és gépgyárában megkezdtek ampullázó automatagépek gyártását. a különleges gépek, a legújabb konstrukciók alapján, az előzőleg budapesten gyártott nyolcfejes helyett már 16 fejes változatban készülnek. így teljesítőképességük is kétszerese a régebbiekének. az idén gyártott gépek termelékenysége már eléri a világszínvonalat.

világviszonylatban is nagy érdeklődést váltottak ki a magyar gyártmányú ampullázó gépek, amelyeknek 90 százalékát exportra készítik. a szovjetunióban a közelmúltban 50 ilyen gépet szállítottak és a napokban indítják utnak az első szállítmányt a kubai gyógyszeripar számára. /mti/

.-

bb 30. mezőgazdasági mérnök ujitása: a reptár csás műtrágyaszórógép

vid j-lm ká

1963. november 13.

kvadra gyula, a zala megyei andráshidai állami gazdaság gépesítési főmérnöke minden eddiginél nagyobb teljesítményű, kifogástalanul működő műtrágyaszórógépet szerkesztett. a gép az eddig alkalmazott legújabb műtrágyaszórók teljesítményét magasan túlszárnyalja, s ezzel jelentősen csökkenti a termelési költségeket. az ismert hasonló rendeltetésű gépek legnagyobb teljesítménye nem haladja meg az óránkénti két és fél holdat. a zalai mérnök ujitásával házilag előállított traktorvonatású gép egy óra alatt 8-9 holdra szórja ki a műtrágyát.

a reptár csás rendszerrel működő gép az őszi vetés idején vizsgázott: napi átlagos teljesítménye jóval a 100 hold felett volt. a tervek szerint a megye valamennyi állami gazdaságában alkalmazni fogják a házilag előállítható, új típusú műtrágyaszórógépet. /mti/

.-

10.40/a

- 17 -

me

bb 32. huszonöt hidat szállít indiának a győri vagongyár
vid te szg szf 1963. november 13.

India 55 vasuti hidat rendelt Magyarországról, ebből huszonötöt a győri vagongyár szállít. A hidgyáregységnek már megkezdődtek a rendelés teljesítésének műszaki előkészületei. A jövő évi tervet ennek figyelembevételével állították össze. Előnyös a gyártás szempontjából, hogy mind a 25 hid teljesen egyforma, 30 méter hosszú szegecselt vasszerkezetű. A jövő év közepén kezdik a szállítást és még a tél beállta előtt befejezik.

Hazai érdekessége is van a hidüzem jövő évi programjának. Megkezdik az ország első hegesztett vasuti hidjának gyártását. A nagy igénybevétel miatt a vasuti hidnak nagyobb teherbírásúnak kell lennie, mint a közúti hidnak. A mosonmagyaróvár - csorna közötti vasútvonalon, bősárány közelében a rábca folyón építik meg az első hegesztett vasuti hidat, amely 1965-ben készül el. /mti/

bb 34. kazánvizsgálatok izotóppal
vid te szb ki 1963. november 13.

A pakurával fűtött kazánok rendkívül gyors rozsdásodására sokáig nem találtak magyarázatot.

A veszprémi vegyipari egyetem kutatói dr. Straub Gyula tanácskezelő egyetemi tanár irányításával a kérdés megoldására nagy jelentőségű segítséget adtak az iprnek. Arra vállalkoztak, hogy tisztázzák, milyen átalakuláson megy keresztül tüzelés közben az olajban található kén és végeredményben mi okozza a súlyos rozsdakárokat. A kénért radioaktív izotóppal jelölték meg, s a kibocsátott sugárzásból ráismertek, bármilyen formát öltött fel, s megfigyelhették akkor is, amikor a folyamat közben kénsavvá alakult. A kutatók szerint ez a sav gyorsította meg a rozsdásodási folyamatok kialakulását. /mti/

bb 35. elkészült az új típusu olajkályha mintapéldánya
vid te szb szf 1963. november 13.

A mechanikai művek lakások fűtésére gyártott olajtüzelésű kályhájára, noha előállításához megfelelő tapasztalat nélkül láttak hozzá, jól bevált. A tetszetős külsejű első olajkályha elkészülte óta számos tapasztalatot szereztek, a tapasztalatokat a nemrég elkészült új mintapéldányon valósították meg. A korszerűsített típus formájában is különbözik a régitől. Oldalai enyhén domborúak és az eleje rácsozott. A szemre is csinos külső jelentős szerkezeti változásokat takar. Megváltoztatták ugyanis az égőtér méretét, s ezzel nagyobb hőhatást érnek el. A berendezések átcsoportosításával pedig a kályha kezelését könnyítették meg. Ezenkívül tökéletesítették az olajállásjelzőt is. Az új típusu olajkályha sorozatgyártását a jövő év közepén kezdik meg. /mti/

10.47/a

- 18 -

bb 31. kipróbálták a virsli és kolbászszütő gépet
vid te-lm szf 1963. november 13.

A pápai Elekthermax háztartási gépgyárban különleges rendeltetési kis készülék mintapéldányát próbálták ki sikerrel. A szerkezetet üzemi konyhákban és éttermekben állítják fel, percek alatt akár száz személy számára süthetnek vele virsli és kolbászt. A gép elektromos fűtőteste érdekes módon nem a sütő „tepsi”, alját melegíti, hanem a hevítoszálak belemerülnek a zsírba, vagy olajba és a közvetlen hőátadás következtében sokkal hamarabb elkészül az étel.

A sütőberendezés iránt külföldről is érdeklődnek. /mti/

bb 38. számvetés egy nagyjelentőségű kísérletről a mecseki szénbányákban - nőttek a teljesítmények, olcsóbban kerül napszintre a szén

vid lk/lm ki 1963. november 13.

A mecseki szénbányászati tröszt pécsi bányüzemei az országban elsőként kísérleteztek a folyamatos telepítésű munkarenddel. Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy naponta a korábbi három helyett négyszerű váltással dolgoznak a föld alatt. Így a napnak mind a 24 óráját „veszteség”, nélkül, munkával tudják tölteni. Az új munkaszervezést január óta három és félezer dolgozóra terjesztették ki. A műszakiak és közgazdászok most számvetést készítettek a tapasztalatokról. Értékelésük azt mutatja, hogy a kezdeményezés kitűnően bevált.

Előnye a munkahelyek számának lényeges csökkenése, az előrehaladási sebesség növekedése. A vágathajtási sebesség például 44 százalékkal jobb ez év harmadik negyedében, mint a múlt esztendő hasonló időszakában. Kedvezőbbek a lehetőségek a koncentrációra is. Különösen szembetűnő a gépek kihasználásának javulása. A fejtési alapvágaton a szállítóberendezések teljesítménye 37, az ugyanitt működő rakodógépek kihasználása 51 százalékkal növekedett. A folyamatos termelés hozzájárult az önköltség kedvező alakulásához is. A pécsi bányák átlagosan 36 forinttal termelik olcsóbban a szén tonnáját, mint tavaly ilyenkor.

Az új munkaszervezéssel jól járnak a bányászok is. Csökkent a várakozási idő a lámpára, a le- és kiszállásra, s 30-40 perccel hamarabb távozhatnak az aknáról, mint korábban. Ily módon évente 200 órával toldhatják meg a pihenésre, szórakozásra, művelődésre szánt idejüket a földalatti munkások. A munkaidő jobb kihasználása folytán több jut a borítékba is. A műszakonként elért bér átlagosan 6 forint 46 fillérrel több, mint az átszervezés előtt. /mti/

10.55/a

- 19 -

Me

bb 33. intézkedések a gyermekélelmezés javítására - kalóriadus reggelik, ebédek, vacsorák az iskolákban

i vt/tm szb zs

1963. november 13.

a téli hónapokban a szokásosnál is nagyobb feladatok hárulnak a gyermekélelmezési vállalat dolgozóira. ezért az idén már a nyári évadban számos intézkedést tettek az iskolák ellátásának javítására, a hideg időben esetleg felmerülő nehézségek leküzdésére. mintegy kétmillió forint költséggel a vállalat csaknem valamennyi üzemét tatarozták, korszerűsítették, bővítették a konyhák hálózatát is: a 2. kerület Lórántffy utcában ezer adag főzésére alkalmas konyhát, a 2. kerület pesthidegkúton pedig 300 személyt ellátó befejező-konyhát létesítettek. ismét működik a 18. kerületi ságvári utcai konyha is, ahol kétezer diáknak főznek.

előreláthatólag nem lesz fennakadás az ételek szállításában: a vállalat tíz új „mikrobusz”, -gépkocsit kapott, 15 hasonló járművet pedig a vendéglátóipari tröszt bocsát rendelkezésre. így az óvodákba, az általános iskolákba és a középiskolák egy részébe most már összesen 65 gépkocsival szállíthatják a reggelit, az ebédet és az uzsonnát.

a különböző vállalatokkal kötött szerződések alapján a téli időszakra egyebek között 100 vagon hus, 400 mázsa vaj, 280 mázsa sajt, 850 hektoliter tejfel, 50 vagon mirelit-áru - zöldségek, gyümölcsfélék - 32 vagon liszt, 12 vagon kenyér és 8 millió darab péksütemény biztosítja az óvodákban és iskolákban étkezők zökkenőmentes és kalóriadus ellátását.

a gyermekélelmezési vállalat ételtechnikusi csoportja a téli hónapokban fokozottan ügyel az étrend változatosságára, a minőségre, a tisztasági előírások betartására. rendszeresen ellenőrzik azt is, hogy a főzés befejezése és a szállítás megkezdése között mennyi idő telik el. az új gépkocsik munkába állításával ugyanis lehetővé válik, hogy az ételszállítmányok a legtávolabbi gyermekintézményekhez is egy órán belül jussanak el. /mti/

--

bb 36. a hernád völgyében sikerült elejét venni a hörcsög-
invázióknak

vid j szb ká

1963. november 13.

kivonultak a hörcsögirtók a hernád völgyében fekvő községek határába, hogy pusztítsák az egyik legkártékonyabb rágcsálót. az utóbbi években nyolc hernád menti község határában többmillió forint kárt tettek ezek a falánk gyűjtögetők. hernádnémetiben például a szövetkezet 300 holdas kukoricatáblájának termését a tagok helyett a hörcsögök „takarították be,..

/folyt.köv./

11.00/a

- 20 -

bb 36. /a hernád völgyében... 1. folyt./- szb

a rendszeres tavaszi és őszi irtás eredményeként sikerült elejét venni az ideai hörcsöginvázióknak, s a kedvező őszi időjárás ellenére már csak négy község határában tűntek fel nagyobb számban. hernádnémetiben, gesztelyben, hernádkak, valamint alsódobosza környékén a tsz-tagok, valamint az iskolásokból alakult brigádok vizöntéssel, szénkénegezéssel irtják a kártékony állatot. megjelentek a hörcsögfogók is, akik borsodból és békés megyéből érkeztek, s csapdákkal fogják a falánk kártevőket. becslések szerint mintegy félmillió darabot pusztítanak el az idén. /mti/

--

bb 37. napközi otthonok, óvodák épülnek vas megyében

i vid/fm szb fm

1963. november 13.

vas megyében - ahol mind több asszony vesz részt a termelő munkában - jövőre újabb óvodák, napközi otthonok épülnek. káldon és oszkon 50-50 férőhelyes óvodát létesítenek. perenyén befejezik a 25 személy óvoda idén megkezdett építkezését. cell-dömölkön - a most megnyitott kesztyűgyárban dolgozó többszáz édesanya helyzetének könnyítésére - a községfejlesztési alapról általános iskolai napközi otthont építenek. vasváron jövőre 120 férőhelyes napközi nyílik. /mti/

--

bb 39. 35 000 mázsával több szegedi fűszerpaprika

vid j szb ká

1963. november 13.

a szegedi paprikafeldolgozó vállalat termelési körzetében befejeződött a fűszerpaprika szedése. a verőfényes, nyári őszt kedvezett a még zölden maradt csövek beérésének, s ennek köszönhető, hogy minőségi és mennyiségi szempontból egyaránt jobb a termés a tavalyinál. a holdankénti átlaghozam meghaladja a 30 mázsát, a múlt évinél 35 000 mázsával több paprika termett. sok termelőszövetkezetben - főleg ahol öntözni is tudtak - a szokásos háromszori helyett négyszer-öttször szüretelték a csöveket. /mti/

--

11.10/a

- 21 -

ms

ms

bb 40. túlhaladta a 25 ezret a szocialista címért versenyző bányászbrigád tagok száma

i szf/gk-lm vg

1963. november 13.

nevezetes állomásához érkezett a szocialista brigád címért indított versenymozgalom a szénbányászatban. az 1959-ben balinkán elindított mozgalom az idén ősszel már 1 800 versenyző brigádot tart nyilván, a brigádtagok száma pedig túlhaladta a 25 ezret. ez a szám megközelíti a bányák teljes dolgozói létszámának negyed részét. a brigádok közül 700 több mint 10 500 taggal már birtokosa a szocialista címnek.

a szocialista brigádversenynek nagy része van abban, hogy a felajánlott évi egymillió tonna széntöbblét kitermelése jól halad és napjainkban már csak mintegy 50 ezer tonna hiányzik a vállalat teljesítéséhez. a mozgalomban résztvevő brigádok valósággal huzzák magukkal a többi munkacsapatot. különösen jó hatása van példamutatásuknak a vasárnapi műszakokban. a szocialista brigádok tagjai között alig akad igazolatlan vasárnapi mulasztó. a szocialista brigádok mutatják a példát a szén minőségének javításában is. ennek különösen azokban a barnaszén és fekete-szén bányákban van jelentősége, ahonnan a lakosságnak szánt háztartási darabosszén kikerül. a brigádok között egy sincs, amelynek szerződésében ne lenne konkrét minőségi vállalat. valamennyien tartják magukat ahhoz, hogy robbantásnál nem „lövik szét”, a szenet, hanem úgy adagolják a robbantóanyagot, hogy az előírtnál nagyobb legyen a darabosszén aránya, de azért a mennyiségi termeléssel se maradjanak el. nagy része van ennek abban, hogy az egymillió tonna évi vállalat eddig kitermelt részének körülbelül 70 százaléka háztartási darabos szén. /mti/

11.35/a

- 22 -

bb 41. harmincnégy vasuti kocsiban utnak indították a sao-pauloi magyar kiállítás anyagát

i sl-kf/tr szb bs

1963. november 13.

dél-amerikában a felszabadulás óta első ízben 1964. március 20. és április 12-e között sao-paulóban önálló magyar ipari kiállítást rendeznek. az ibira-puera park kiállítási csarnokában mintegy 4 000 négyzetméternyi területen 16 külkereskedelmi vállalatunk bemutatja a legújabb típusu magyar szerszámgépeket, műszereket, híradástechnikai berendezéseket, gyógyszereket, kiállítja élelmiszergyártó gépsorainkat. a nagy távolság és a szállítás bonyolultsága miatt már hétfőn, kedden és szerdán, 34 vasuti kocsiban utnak indították a kiállítás gazdag anyagát. a kiállítási cikkeket gdyniában hajóra rakják, majd santostól tehergépkocsik szállítják az anyagot sao-pauloba.

a kiállítás egyik legjelentősebb láttnivalója a magyar híradástechnikai ipar bemutatója lesz. a budavox külkereskedelmi vállalat 25 ládába csomagolta legkorszerűbb termékeit, amelyek egy vagont töltöttek meg. a kiállítás színhelyén egész hírközlő láncot szerelnek majd fel mikrohullámu, átviteltechnikai és telefontechnikai berendezésekből. ezuttal első ízben mutatkozik be délamerikában az automatikus p.m. 28 csatornás mikrohullámu berendezés, amely egy időben 28 telefonbeszélgetés lebonyolítására alkalmas. bemutatják az újfajta hordozható rádió-telefont, az új típusu, százvonalas crossbar telefonközpontot, az automatikus falu-telefonközpontot, valamint legmodernebb telefonkészülékeit. /mti/

12.43/a

- 23 -

bb 42. rekordforgalmat bonyolítottak le a nyáron a balatoni személyhajók - megkezdődött a téli nagyjavítás a siófoki kikötőben

vid te szb szf

1963. november 13.

a mahart siófoki telelő kikötőjében egymás mellett sorakoznak a balaton kedvelt kirándulóhajói. a műhelyek dolgozói hozzáálltak a szokásos téli nagyjavításhoz. a szakemberek 24 vízijárművet „vesznek kezelésbe”, felújítják a hajógépeket, testszerkezeteket, ujjávarázsolják a fedélzeteket.

a balatoni menetindító központban értékelték a tavi flotta idei munkáját. a személyszállító flottát az idén jelentősen korszerűsítették. végleg kivonták a forgalomból az öreg gőzösöket. a dunára helyezték az ifju gárdát és az uttörőt, a jókai hajó gépeit pedig diesel motorokkal cserélték ki. három új vízibuszt állítottak forgalomba, kettőt a csúc szezonban, egyet pedig a hajózási idény vége felé. a rádiótelefonokkal rendelkező, jól szervezett menetirányító szolgáltatnak köszönhető, hogy a tavi hajózás az idén minden eddigi rekordot túlszárnyalt. a motorosok 1 554 000 utast szállítottak, negyvenkilencezerrel többet, mint tavaly. augusztus 19-én volt legerősebb a forgalom, ezen a napon 36 000 utast vettek fedélzetükre a hajók.

jövőre még nagyobb forgalomra számítanak, ezért újabb vízibuszt irányítanak a tóra, s újabb nagy befogadóképességű komphajót is forgalomba helyeznek. /mti/

-. -

bb 43. zrinyi és tinódi szobrának avatása, emlékérmék, jubileumi kiadványok a zrinyi-emlékünnepek alkalmából.

vid fm/tné szb fm

1963. november 13.

szigetvár két zrinyi-évfordulóra készül: 1964-ben a költő zrinyi miklós halálának 300., 1966-ban pedig a várvédő zrinyi miklós halálának 400. évfordulójáról emlékezik meg a község és vele együtt a megye, illetve az ország lakossága.

a két évforduló ünnepeinek programját a járási párt és tanács-szervek szerdán együttes ülésen hagyták jóvá. 1964 szeptember 6-án leleplezik a költő zrinyi miklós szobrát, életéről és irodalmi munkásságáról pedig szigetvári ünnepi gyűlésen emlékezik meg a magyar irodalomtörténeti társaság.

/folyt.köv./

13.32/a

- 24 -

bb 43. /zrinyi és tinódi... 1. folyt./- szb

a várvédelem 400. évfordulójának többnapos ünnepei 1966. szeptember 6-án kezdődnek, ekkor leleplezik le zrinyi miklósnak, a török elleni harcok hősnének szobrát a várban, azon a helyen, ahol a feltevések szerint elesett. a magyar történelmi társulat ünnepi nagygyűléssel adózik a szigetvári harcosok emlékének. a pécsi nemzeti színház zrinyi-dramát mutat be, ezenkívül képzőművészeti kiállítást, szellemi vetélkedőket rendeznek, emléktáblákat, érméket veretnek, zrinyit ábrázoló bélyegeket bocsátanak ki a jubileumra. diszkladásban jelenik meg a „szigeti veszedelem”, színes képeskönyvet adnak ki „jellemek a szigeti veszedelemből”, címmel, egy másik könyv pedig a „szigeti veszedelem”, elemzését tárgyalja majd népszerű formában. a dunántúli tudományos intézet zrinyi emlékkötettel jelentkezik, amelyben magyar, jugoszláv, csehszlovák, román történészek méltatják zrinyi harcának jelentőségét. az 1966-os szigetvári ünnepek programjában szerepel tinódi lantos sebestyén szobrának leleplezése is. /mti/

-. -

bb 44. időjárásjelentés

gk szb

1963. november 13.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. november 13-án, szerdán 13 órakor:

az éjszakai lehülés kissé fokozódik

az északkelet felől terjeszkedő hideg levegő svéd-és finnorszag középső, valamint északi tájain, továbbá a szovjetunió leningrád és moszkva közötti térségében havazásokat okoz. az atlanti-óceán déli térségéből ugyanakkor tovább tart az enyhe levegő kelet és észak felé tartó áramlása, ami kiterjedt esőkkel, enyhe időjárással jár a skandináv-félsziget déli részein, továbbá közép- és kelet-európa területén.

hazánkban tegnap felhőátvonulások voltak, hosszabb-rövidebb ideig csaknem mindenütt esett az eső. a csapadék mennyisége az ország keleti felében általában 1-7, az északkeleti megyékben 5-11, a dunántúlon 5-15, a déli megyékben pedig 15-28 milliméter között volt, sőt szentgotthárdon 30, lentiben 35, zalaövön pedig 44 millimétert mértek. az északkeleti megyékben borult maradt az ég, az ország többi részén azonban 2-4 órán át sütött a nap. a hőmérséklet az északi országhatár néhány helyén nem haladta meg a 11-16 fokot, általában azonban 17-22 fokig emelkedett. ma hajnalban északkeleten 3-6, máshol 6-9 fokig süllyedt, ma délelőtt a tiszántul egy-két helyen még esős, az ország többi részében változóan felhős, a tegnapiánál hűvösebb volt az idő.

/folyt.köv./

13.45/Lm

- 25 -

bb 44. /időjárás... 1. folyt./- szb

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 13.9 fok volt, 8.3 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 13 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 758 milliméter, mérsékelten emelkedő irányzatú.

várható időjárás csütörtök estig:

kisebb felhőátvonulások, legfeljebb néhány helyen eső. ma helyenként még élénk, holnap mérsékelt szél. a szélvédett helyeken főleg a reggeli órákban köd. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 4-7, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 12-15 fok között.

a duna vizállása budapestnél 159 centiméter. /mti/

--

bb 45. heves megyében befejezték a kapások betakarítását

vid j szb ká

1963. november 13.

heves megyében a termelészövetkezeti gazdák az idei őszön derekasan helytálltak. az idő is kedvezett, úgyhogy szerdára végeztek a kukoricatöréssel, s ezzel a kapások betakarítását befejezték. kukoricából a számítások szerint elérték a 17 mázsás holdankénti átlagot, május morzsoltban számítva. ez mintegy 25 százalékkal több a tervezettnél. cukorrépából 60 százalékkal értek el jobb termést, mint amennyire számítottak. a betakarítási munkák végeztével most a legfontosabb tennivalóra, az őszi mélyszántásra összpontosítják az erőt. november végére nem marad szántatlan terület a közös gazdaságokban. /mti/

--

bb 46. 100 000 mázsás silózási rekordot állítottak fel a mágocsi horváth-testvérek

vid j szb ká

1963. november 13.

a silókukorica betakarítása után sem pihennek a baranyai silókombájnosok. a bőséges téli takarmány biztosítása végett a nedvdús kukoricaszár jelentős részét is besilózzák. ez annál is inkább szükséges, mivel a fővetésű silókukoricából sokhelyütt kevesebb termést a vártnál. eddig mintegy 15 000 holdról került a felapított kukoricaszár a silógödörökbe.

/folyt.köv./
14. 15/a

- 26 -

me

bb. 46./ 100 000 mázsás..... folyt. /szb

a baranyai silókombájnosok a munka kezdetén mozgalmat indítottak a 20 000 mázsás silózási teljesítmény eléréseért. eddig majdnem 30 állami gazdasági, gépállomási és termelészövetkezeti traktoros ért el ezt a mennyiséget, de számuk a következő hetek során még gyarapodni fog. a mágocsi gépállomás két fiatal silókombájnosa - horváth zsigmond és gyula - országos rekordot állított fel. az idei silózási idényben 100 000 mázsa silókukoricát és kukoricaszárát takarítottak be. a testvérek váltótársak: egyikük nappal dolgozik, a másik éjszaka - reflektorfényénél. jelenleg kukoricaszárát takarítanak be, úgyhogy kiváló teljesítményük még tovább emelkedik. /mti/

--

bb 47. november 22-én kerül a tanácstagok plénuma elé budapest 1964. évi városfejlesztési terve - a birtokháborítási ügyek intézéséről, a tartási szerződések ellenőrzésének tapasztalatairól tárgyalt a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága

t zs/gk szb zs

1963. november 13.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága szerdai ülésén foglalkozott a következő tanácsülés előkészítésével. a végrehajtó bizottság úgy határozott, hogy november 22-re, péntekre rendkívüli tanácsülést hív össze, amelynek tárgysorozatán egyetlen napirendi pont, budapesti 1964. évi városfejlesztési tervjavaslatának megvitatása szerepel. a fejlesztési programról sarlós istván, a vb elnöke tart majd referátumot.

a végrehajtó bizottság ezután a birtokháborítási ügyek intézésével és a tartási szerződések ellenőrzésének tapasztalataival foglalkozott. az igazgatási osztály beszámolt arról, hogy az elmúlt években, de az idei év első hat hónapjában is emelkedett a birtokháborítási ügyek száma. a társbérlet, albérlet-főbérlet, szomszédok között változatlanul sok a civódás, a perpatvar. nem ritka, hogy az egyik társbérlet a másiknak kizárólagos használatára kiutalt mellékhelyiségét jogosulatlanul használja, a főbérlet az albérlet bérleti szobájából kizárja, megakadályozza a villany- vagy gázhasználatot, stb. az ilyen ügyek számának emelkedése azonban összefügg azzal is, hogy a vitás birtokháborítási kérdésekkel mind többen fordulnak a tanácsi szakigazgatási szervekhez, s kevesebb az ezzel kapcsolatos pereskedés, bírósági eljárás.

/folyt.köv./
14. 15/-n

-27-

me

bb 47. /november 22-én... 1. folyt./- szb

a tapasztalatok szerint a tanácsok az esetek túlnyomó többségében késedelmeskedés nélkül, határozottan és - ami nem kevésbé fontos - helyesen döntenek. a polgári törvénykönyv előírásai szerint a birtokháborítási ügyben hozott tanácsi határozatokat három napon belül végre kell hajtani. a végrehajtás azonban meglehetősen sok gondot okoz az illetékes szakigazgatási szerveknek. az ülésen ezért az a vélemény alakult ki, hogy az illetékeseknek törekedniük kell arra; ahol célravezetőnek látszik, iktassák ki a pénzbírságot, s közvetlenül hozzanak határozatot a vita lezárására, a birtokháborítási ügy azonnali rendezésére.

örvendetes, hogy az ügyintézésben növekvő számban vesznek részt a tanácsi munka önkéntes segítői, a társadalmi aktivisták. támogatást nyújtanak az előkészítő, bizonyítási eljárás lebonyolításában, a határozatok hozatalában, sőt a végrehajtás ellenőrzésében is. több kerületben az igazgatási állandó bizottságok aktivistái az egymással perlekedő felek közötti „közvetítést”, a békéltetést is magukra vállalták. a gyakorlat azonban azt mutatja, hogy ezzel a felelősségteljes, cseppet sem könnyű feladattal a lakóbizottságok eredményesebben birkózhatnak meg.

a tartási szerződések előírásainak betartását az elmúlt hónapokban fővárosszerte ellenőrizték. a tapasztalatok azt igazolják: helyes lenne legalább öt évi budapesti lakáshoz vagy folyamatos budapesti munkaviszonyhoz kötni azt a jogot, hogy valaki budapesti lakossal tartási szerződést köthessen, illetve e szerződés alapján a bérleti jog „örököse”, legyen. a fővárosi tanács illetékesei a közeljövőben ilyen értelmű javaslattal fordulnak a felsőbb szervekhez. indítványt dolgoznak ki arra is, hogy az igazgatási osztályoknak - eredménytelen békéltetés után - lehetőségük nyíljon a tartási, vagy életjáradéki szerződés bírói felbontásának javasolására.

a végrehajtó bizottság határozatban kötelezte az érdekelteket, hogy a birtokháborítási ügyek intézésébe és a tartási, valamint az életjáradéki szerződések ellenőrzésébe fokozottan vonják be a lakosságot, s dolgozzanak ki egységes irányelveket az önkéntes segítők foglalkoztatására. /mti/

..

szervezőségeket figyelmebe!

a mai bb.33. számú hírünk :/ intézkedések.../ címének vége:

...ebédek, uzsonnák az iskolákban.

/mti/
15.00/-n

..

-28-

bb.48. alul és felüljáró rendszer a nagy köruton, a hungária köruton, az üllői uton és több forgalmi gócponton

i nbj/lk lm ki

a közlekedési szakemberek elkészítették budapest közlekedésének távlati fejlesztési tervét, amely 1980-ig meghatározza a feladatokat, tennivalókat. a terv elsősorban rögzíti a jelenlegi adottságokat, vizsgálja, hogy 1980-ig - előreláthatólag - milyen igények jelentkeznek a közlekedéssel szemben, s elemzi a közlekedési hálózat fejlesztésének lehetőségeit.

megállapítja a tanulmány, hogy budapesten jelenleg mint egy 3000 kilométer hosszú az úthálózat, ebből azonban csak 1500 kilométer kemény burkolatu. elsősorban tehát az utak egy részét kell korszerűsíteni, felújítani, annál is inkább, mert a felmérések szerint igen jelentősen növekszik budapesten 1980-ig a személygépkocsi-park. foglalkoznia kell a tanácsnak - együttműködve a kohó-és gépipari minisztériummal, a közlekedési- és postaügyi minisztériummal, a nehézipari minisztériummal - a garázs-probléma, az autószerelv- szolgáltatás megoldásával.

budapesten még sokhelyütt egyszintben keresztezik egymást a vasutak és a főforgalmi utak. a sorompók lelassítják a főváros közúti forgalmát és balesetveszélyt rejtegetnek. sokhelyütt a főforgalmi utak kereszteződéseinél és a gócpontoknál torlódások jelentkeznek. a következő években és évtizedben - egészen 1980-ig - alul- és felüljáró rendszert kell kiépíteni. a terv szerint még a második ötéves tervben megkezdik az albertfalvi közúti felüljáró építését, ugyancsak tervezik a nagykörut-rákóczi ut kereszteződés kétszintű kialakítását, a nagykörut közúti és gyalogos forgalmát „bujtatják”, a rákóczi ut alá. hozzá kell látni a baross tér, a marx-tér, a kálvin tér rendezéséhez is, a marx téren esetleg három szintben oldják meg a forgalomvezetést.

vizsgálja a távlati fejlesztési terv a hungária körut gyorsforgalmi úttá történő átalakítását, az egész nagykörut és az üllői ut korszerűsítését. e három főútvonalon is alul- és felüljáró rendszert kell építeni. a terv elemzi azt is, hogyan oldható meg a rákosrendező-pályaudvar környékének rendezése, a kacsóh pongrác uti, a hungária köruti, a szegedi uti sorompók eltüntetése. természetesen ezek a munkálatok hatalmas összeget emésztenek fel, ezért meg kell állapítani, hogy az építkezések milyen sorrendben kövessék egymást, mely problémákat kell elsősorban megoldani. a tanulmány megállapítja, hogy elsősorban a tömegközlekedési igényeket kell kielégíteni. figyelembe kell venni az idegenforgalom szempontjait is, ezért egész sor főútvonalon szebb városképet kell teremteni.

az egy kötetre terjedő távlati fejlesztési tervet már tárgyalta a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága, 1964 elején a fővárosi tanács ülése elé kerül, tehát valóban budapest közvéleménye hallatja szavát az elgondolások, a tervekkel kapcsolatban. /mti/ /kal, ..

15.10/-n

-29-

bb 52. hat új takarmánynövény-fajtát ismertek el - ülést tartott a mezőgazdasági minősítő tanács,

i e/m/ká

1963. november 13.

a mezőgazdasági minősítő tanács losonczi pál földművelésügyi miniszter elnökletével szerdán ülést tartott a földművelésügyi minisztériumban. a mezőgazdasági fajtaminősítő intézet kísérleti eredményei és előterjesztése alapján a tanács több új növényfajtát ismert el, néhányat pedig törölt a köztermesztésbe vehető fajták közül.

három buzafajta törlésére azért kerülhetett sor, mert mezőgazdaságunk az utóbbi években több, ezeknél nagyobb termőképességű és a betegségekkel szemben ellenállóbb, illetve a hazai viszonyoknak megfelelőbb fajtát kapott. ugyancsak töröltek négy, már leromlott és rossz minőségű burgonyafajtát, amelyeket az utóbbi időben már nem is termesztettek.

a mezőgazdasági minősítő tanács hat új, zömében hazai nemesítésű takarmánynövény-fajtát ismert el. az új 259 őszi árpa, nemesítője udvaros károly -, hasonló termőképességű, mint a most legelterjedtebb lédeci béta nevű fajta, de szilárdabb a szára, jobb a télállósága, s néhány nappal korábban érik. a szegedi 71 hibridkukorica, amit fehér károly nemesített ki, legalább ugyanannyit terem, de 2-3 nappal hamarabb érik, mint az mv 40, tehát korábban takarítható be, s különösen alkalmas a nyugati megyék valamint a hűvösebb éghajlatú országok részére. teichmann vilmos és vágó mihály állították elő a kisvárdai lucernát, amely igen jó termést ad a homokon is, s főleg a nyírségben kedvelték már meg a gazdaságok. az újonnan elismert növényfajták között szerepel még két fűféle, valamint egy német csilagfürt-fajta, ami a kgst-együttműködés keretében került hozzánk, s négy éves kísérlet eredményei szerint rendkívül bőséges a zöld- és maghozama. /mti/

...-

bb 53. óceáni levegő érkezett: jó esőket kapott az egész ország - öt fokkal csökkent a hőmérséklet, de fagyveszély még nincs

i cs/j/m/ká

1963. november 13.

a szerdára virradó éjszaka nyugat felől atlanti óceáni légtömegek érkeztek a kárpát-medencébe, s kiszorították a kellemesen meleg, szubtrópusi levegőt. a légcserét országos eső kísérte: a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályára érkezett jelentések szerint az alföldön általában 5 milliméteren aluli csapadékmennyiség hullott, a hortobágy kivételével, ahol 10 millimétert mértek.

/folyt.köv./

15.59/-n

-30-

15.59

bb 53. /óceáni ... 1. folyt./ m

a dunántúlon mért csapadékmennyiség mindenütt elérte vagy meghaladta a 10 millimétert, a fővárosban azonban csak 6 milliméter hullott. legkiadósabb esők a dunántul délnyugati vidékeken voltak, ahol 20-40 millimétert, zalalövön pedig 44 millimétert mértek a megfigyelő állomások.

a hőmérsékletben kisebb, általában 5 fokos visszaesés tapasztalható. szerdán a koradélutáni órákban budapesten 13 fokot mutattak a hőmérők de az ország más vidékein sem emelkedtek a maximumok 15 fok fölé.

a jelek szerint az atlanti óceáni betörést átmeneti megnyugvási időszak követi: a szél csütörtökre elcsendesedik, esőre egyelőre nem kell számítani. az éjszakai hőmérséklet plusz 4-7 fokig hűl le, a csütörtöki maximumok előreláthatólag 12-15 fok körül alakulnak ki. /mti/

...-

bb 54. ülést tartott a hazafias népfront „szaktudással a többtermelésért”, akció bizottsága

t kz/m/ká

1963. november 13.

a hazafias népfront „szaktudással a többtermelésért”, akció bizottsága szerdán ülést tartott a hazafias népfront országos tanácsának székházában. az ülésen dr. sárkány pál, a mezőgazdasági könyv- és folyóiratkiadó vállalat igazgatóhelyettese tartott előadást. a mezőgazdasági szakkönyvellátásról, s a mezőgazdasági szakoktatással kapcsolatos feladatokról. /mti/

...-

-31-

bb 49. harkányban strandolnak - élénk a „kisnyári,, forgalom a híres délbaranyai üdülőhelyen

vid te vm szf

1963. november 13.

a napfényes, enyhe idő nyárra emlékeztető életet varázsolt a dél-baranya híres fürdőhelyére, harkányba. más években ilyenkor már csak a zárt fürdőkben, az üvegkupolával fedett strandon lubickolnak a gyógyhatású melegvíz kedvelői, most pedig reggeltől késő délutánig népes a szabadtéri strand is. köznapokon 300-400 fürdőző kurálja magát a szabad vízben, hét végén pedig az ezret is megközelíti a fürdőzők száma. a napi vendégek között vannak az őszi-téli hónapokra termelődőszövetkezeti üdülővé alakult baranya szálló lakói, a téliesített vasutas üdülő beutaltjai. sokan meghosszabbították az időt a vikendtelep villatulajdonosai közül is. a fürdő vezetősége az időjáráshoz alkalmazkodva a víz hőmérsékletének szabályozásával kedvez a vendégeknek. a strand egyik részén 30-32, a másikon pedig 36 fokon tartják a medencék vizét.

harkány népszerűségét mutatja, hogy amíg tavaly egész évben 560.000 vendég fordult meg az üdülőhelyen, az idén már most túlhaladta számuk a hatszázézetet./mti/

- . -

bb 50. tető alá került a szekszárdi mérőműszergyár

vid te vm szf

1963. november 13.

szekszárdon körülbelül százmillió forint költséggel másfél éve épül a mechanikai mérőműszerek gyárának korszerű üzeme. az új gyár épületei most kerültek tető alá. jelenleg a belső festést, kábel-és egyéb szerelési munkákat végzi a komlói magasépítőipari vállalat csaknem száz munkása.

a szekszárdi gyár építését a jövő évben fejezik be./mti/

- . -

bb 51. tudományos tanácskozás a sejttani vizsgálatok diagnosztikai felhasználásáról

t ms/lk vm zs

1963. november 13.

szerdán az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének onkológus és pathológus szakcsoportja cytológiai /sejttani/ tudományos tanácskozást rendezett a semmelweis teremben.

/folyt.köv./

16.12/-n

-32-

1647 2. oldal

/bb 51. tudományos.....1.folyt./vm

a tanácskozáson megvitatták a sejttani vizsgálatok diagnosztikai felhasználásának lehetőségeit és eredményeit a daganatos betegségek vonatkozásában. dr. kellner béla akadémiai levelező-tag elnöki megnyitója után dr. holczinger lászló, az onkopathológiai kutató intézet tudományos főmunkatársa tartott összefoglaló referátumot, amelyben értékelte az onkocytológiai szűrőállomások munkáját. dr. donáth tiber kandidátus a fluoreszcensz mikroszkopos vizsgálatok mai állását ismertette. ezután több előadás hangzott el a nőgyógyászati és tüdődaganatok felismerésének lehetőségeiről./mti/

- . -

bb 55. az eötvös loránd fizikai társulat

k sr vm

1963. november 13.

által rendezett eötvös verseny eredményhirdetése és díjkiosztó ülése november 16-án, 16 órakor lesz a puskin utca 5-7. sz. alatt./mti/

- . -

bb 56. lengyel nőküldöttség érkezett hazánkba

k zs vm zs

1963. november 13.

a belgrádi nemzetközi nőtanácskozásról néhány napos látogatásra budapestre érkezett vera jaczkowska, a lengyel nőszövetség elnökségi tagja, kuczarszka alfreda, a katowicei vajdasági nőtanács titkára és pereszko helena parlamenti képviselő. a vendégek felkeresték a magyar nők országos tanácsát, beszélgetést folytattak erdei lászlónéval, a mnot elnökével és a nőtanács több más vezetőjével a nőmozgalom időszerű kérdéseiről./mti/

- . -

16.44/-n

-33-

1647 2. oldal

bb 57. Leesett a megrakott szekérről - belehalt sérüléseibe
vid/fm/tné/m/fm 1963. november 13.

hasznos jénő berekböszörményi fogatos november 12-én kukoricaszárral megrakott szekér tetején szállította méhes józsef 68 éves berekböszörményi lakost. az egyik dűlőuton a lovak váratlanul megrántották a szekeret, s mindketten leestek. méhes józsef kórházba szállítás után belehalt sérüléseibe, hasznos jénő könnyebb sérüléseket szenvedett. a rendőrség hasznos jénő ellen eljárást indított, mert a közlekedésrendészeti szabályok értelmében rakott szekér tetején nem szabad személyt szállítani. /mti/

...-

bb 58. tizezer tonnával csökkent a rudabányai bányászok adóssága
vid/te/m/szf 1963. november 13.

a rudabányai bányászok sok mindent tettek már azért, hogy éveleji több mint 21.000 tonna vasérc-termelési elmaradásukat pótolják. a külszíni bányákban például szinte teljesen gépesítették a rakodást és a szállítást. a több és gazdaságosabb termelés megvalósítására új bányaművelési eljárást vezettek be, a pados robbantást. a külszíni fejtések tetején korszerű gépi berendezéssel 8-10 méter mély lyukakat fúrnak, ezeket milliszekundumos eljárással robbantják össze. az új módszerrel - amelyet a nyári hónapokban széles körben elterjesztettek - a fúrást és robbantást 60 százalékkal olcsóbbá tették s tizezer annyi vasércet termelnek, mint a hagyományos kézi műveléssel. így a nagyteljesítményű rakodó - és szállítógépeket már egész nap folyamatosan üzemeltethetik.

a termelés elszállítását az utóbbi hónapokban nehezítette a vagonhiány. ezért a bányászok a kohászokhoz fordultak segítségért. a diósgyőri Lenin kohászati művek és az ózdi kohászati üzemek saját tulajdonukban levő vasuti kocsikat engedték át a bányának. így a vasérc elszállítása jelentősen meggyorsult. a bányászok megfogadták, hogy elmaradásukat az év végéig pótolják. adósságuk szerdáiig már csaknem tizezer tonnával csökkent. /mti/

...-

16.59/-n

-34-

170 2. oldal

bb 59. századik születésnapjára ünnepség baján
vid fm/tné vm fm 1963. november 13.

baján századik születésnapját ünnepelte a napokban vörös jánosné. ez alkalomából 16 unokája, dédunokája és ükunokája köszöntötte. a város legidősebb asszonyának a városi tanács és a nőtanács is ajándékkal kedveskedett. /mti/

...-

bb 60. új ifjúsági műsor a rádióban
i s/hné vm fm 1963. november 13.

az ifjúsági rádió „világvárosok” címmel új műsort indít november 15-én. az új sorozatban a világ fővárosait mutatják be. megismertetik a legifjabb hallgatókat ezeknek a városoknak a jellegzetességeivel, műemlékeivel és mai életükkel. a műsorban megszólalnak azok az írók, művészek és tudósok, akik jártak a nagy világvárosokban, havannában, genfben, rómban, moszkvában, párizsban. /mti/

...-

bb 61. bolgár filmbemutató a magyar sajtó házában
lk vm fm 1963. november 13.

a bolgár kultúra november 14-én, csütörtökön este 8 órakor filmbemutatót rendez a magyar sajtó háza péterfi istván kamaratermében. a műsorban bolgár dokumentumfilmek, színes tájfilmek szerepelnek. /mti/

...-

17.16/-n

-35-

18-2. oldal

bb 62. éjszakai felvétellel megkezdték a „karambol,, forgatását

i s/nmé/m/fm

1963. november 13.

a hunnia filmstúdióban szerdán új film forgatását kezdték meg. máriássy judit „karambol,, című forgatókönyvéből máriássy felix rendező készít filmet. a forgatást éjszakai felvételekkel kezdték. a mai tárgyú történet a csepeli fiatalok körében játszódik, és egyik jelentős problémájukat, a továbbtanulás kérdését boncolgatja.

a felvételeket a hunnia filmstúdió műtermében, csepelen és a főváros különböző részein készítik. a női főszerepet balogh zsuzsa játssza, a férfi főszerepet pedig bujtor istván, akit a rendező próbafelvételek alapján válogatott ki a jelentkezők közül. a többi főszerepet latinovits zoltán, vetró margit, suka sándor és végvári tamás alakítja. /mti/

...-

17.22/-n

-36-

1805

Zseli

bb 63. szabálytalanul előzött, ketten megsérültek - közlekedési balesetek

i bc/nmé/m/sr

1963. november 13.

a 3. kerületi ország úton, a téglagyár közelében szabálytalanul előzött személygépkocsival kovács lászló, 19 éves budapesti lakos. vigyázatlansága miatt az autó összeütközött egy kétfogatu lovaskocsival. nagy borbála, 18 éves és simonek péter 19 éves budapesti lakosok, akik a személygépkocsiban utaztak, súlyosan megsérültek. mindkettőjüket kórházba szállították.

a 10. kerületi kada utca és cserkesz utca kereszteződésében egy tehergépkocsi - mert vezetője, varga jános elmulasztotta az elsőbbségadást - összeütközött egy motorkerékpárral. bottlik endre, 26 éves budapesti lakos, aki a motorkerékpárt vezette, súlyosan megsérült. a mentők kórházba szállították. /mti/

...-

bb 64. időjárásjelentés

tm/m/la

1963. november 13.

a meteorológiai intézet jelenti november 13-án, szerdán este 19 órakor:

az éjszakai lehülés kissé fokozódik

várható időjárás csütörtök estig: kissé nagyobb felhőátvonulások, legfeljebb néhány helyen eső. mérsékelt szél, a szélvédett helyeken reggeli köd. várható legmagasabb nappali hőmérséklet 12-16 fok között. /mti/

...-

bb 65. fogadás a román nagykövetségen

t vt/nmé/m/sr

1963. november 13.

a román népköztársaság budapesti nagykövetségén szerdán este fogadást rendeztek a bukaresti tartományi állami színház hazánkban tartózkodó küldöttsége: victoria dinu a színház igazgatója és george teodorescu, a színház főrendezője tiszteletére. a fogadáson jelen volt a művelődésügyi minisztérium, a külügyminisztérium és a kulturális kapcsolatok intézetének több vezető beosztású munkatársa, továbbá a magyar művészi élet számos ismert személyisége. /mti/

...-

18.11/-n

-37-

1815 Zseli

bb 66. kiállítás Lengyelország életéről a pesterzsébeti vasas művelődési házban

i áe/lk/m/fm

1963. november 13.

a pesterzsébeti vasas művelődési házban „Lengyelország 1963.,” címmel kiállítást rendeztek. a testvérország mai életét szemléltető kiállítást szerdán este dr. Stanislaw Sochacki, a lengyel olvasóterem helyettes vezetője nyitotta meg nagyszámu érdeklődő jelenlétében. a megnyitót filmvetítés követte. a kiállítás november 30-ig tekinthető meg. /mti/

... -

bb 67. amerikai magyar tudós előadása

ms/hné/m/sr

1963. november 13.

dr. Goldzieher Miksa, magyar származásu newyorki professzor, szerdán a magyar tudományos akadémián előadást tartott a növekedés zavarairól és gyógykezelésükről. a hallgatóságban jelen volt a magyar orvostudomány számos neves képviselője. a szakértő közönség tetszéssel fogadta a neves endokrinológus megállapításait és eredményeit. /mti/

... -

18.50/-n

-38-

1916 Zelen

bb 68. aláírták az 1964. évi magyar-jugoszláv árucsereforgalmi jegyzőkönyvet

t sl/tr vm ki

1963. november 13.

a magyar népköztársaság és a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság kereskedelmi delegációi budapesten október 24-e óta tárgyalásokat folytattak, amelyek eredményeként szerdán este a külkereskedelmi minisztériumban aláírták az 1964. évi magyar-jugoszláv árucsereforgalmi jegyzőkönyvet. az új árulisták az 1963-as évhez képest mintegy 15 százalékos forgalomemelkedést irányoznak elő. magyarország a többi között gépeket és berendezéseket, vegyipari cikkeket, gyógyszeripari termékeket, fogyasztási cikkeket, hangerelt-árukat, csöveket szállít jugoszláviának. a jugoszláv export-lista többek között fa-és papírféléket, gépeket, vasuti teherkocsikat, vasércet, szinesfémtermékeket, brikettet és közfogyasztási cikkeket tartalmaz.

a tárgyalások szívélyes, baráti légkörben, a kölcsönös megértés szellemében folytak.

a jegyzőkönyvet magyar részről karádi Gyula, a külkereskedelmi miniszter első helyettese, jugoszláv részről Vladimir Szajcsics, a jugoszláv szövetségi végrehajtó tanács nemzetközi gazdasági kapcsolatok bizottságának titkára írta alá. az aláírásnál jelen volt erdélyi Károly külügyminiszterhelyettes, továbbá a külkereskedelmi és a külügyminisztérium több vezető munkatársa. ott volt dr. Dusan Csálics, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság magyarországi nagykövete, valamint a két delegáció tagjai.

a jugoszláv kereskedelmi delegáció szerdán este elutazott budapestről. /mti/

... -

21.--szb

-39-

2102 Zelen

v é g e

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásáért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1963. november 14.

bb 1. a közbiztonság, a téli felkészülés, a tanácstagi beszámolókon elhangzott javaslatok intézése a kerületi tanácsok vb-üléseinek napirendjén

i zs/tm vm zs

1963. november 14.

a budapesti kerületi tanácsok végrehajtó bizottságai a napokban számos közérdekű kérdés megvitatását tűzték napirendre. a tizenhetedik kerületben például a kerület közbiztonsági helyzetét vizsgálták meg a helyi rendőrkapitányság beszámoló jelentése alapján. megállapították, hogy a bűncselekmények száma ez év első felében tovább csökkent, s a közrendet súlyosan sértő, a lakosság nyugalalmát háborgató cselekmények egyre ritkábbak. örvendetes, hogy a múlt év első feléhez viszonyítva kevesebb társadalmi tulajdon kárára elkövetett büntetett jegyeztek fel a rendőrségi krónikákba - a közösség vagyonának védelme, gondos kezelése terén azonban még sok a megoldásra váró feladat. a kerület vezetői ezért helyesléssel fogadták a rendőrfőkapitányságnak azt a jelentését, hogy a jövőben írásban hívják fel a gazdasági vezetők figyelmét azokra a mulasztásokra, gondatlanságokra, amelyekkel a közrend őrei a vállalatoknál, üzemeknél és egyebütt találkoznak. szigorúan eljárnak az illetékesek azokkal szemben, akik ittás állapotban botrányt okozó magatartással zavarják a közrendet. a jövőben az alkohol visszaeső „ szerelmeseit, kényszerelvonó kurára javasolják a rendőrségi szervek.

az ötödik kerületi tanács végrehajtó bizottsága a téli felkészülést vizsgálta meg. a házkezelési igazgatóság - a tavalyi tapasztalatokon okulva - felkészült a hideg időszakra: a tetőfedők, a bádógosok pontos ütemezés szerint végzik a javításokat, hozzák rendbe a hófogó-rácsokat, a csatornákat. a hki telephelyeire ezekben a hetekben nagy mennyiségű homokot, meszet, cementet szállítanak, hogy a decemberi, januári, februári, kisebb-nagyobb javításokat fennakadás nélkül, gyorsan elvégezhesék. részletes tervet készítettek a hóeltakarítási munkák lebonyolítására is.

/folyt.köv./

-1-

Zsolt